

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam, 3259. szám

4 oldal, 20 bani

1955. augusztus 16. kedd

Gondosan készülünk fel az előlegosztásra!

Ez évben tartományunkban sokkal nagyobb termésre számíthatunk, mint a múlt években. Az egyénileg gazdálkodók, de különösen a kollektivisták földjein bővebb a hektáronkénti terméshozam. A kollektív gazdaságok ez évben nagyobb területeken végeztek el a tarlóhántást, a mélyszántást, idejében vetettek, nagyobb területeken trágyáztak, szélesebb körben alkalmazták a haladott agrotechnikai módszereket — a kukorica és napraforgó négyzetes fészkelvényét, a gabona keresztirányú vetését, idejében s többször kapálták és gyomlálták. Mindez a hektáronkénti terméshozam növeléséhez vezetett.

A mezőgazdasági növények közül a kalászosokat a kollektív gazdaságok tagjai már learatták, gőz már sok helyen ki is csépeltek. Nemsokára sor kerül az előlegosztásra. Az előlegosztás igen fontos esemény a kollektivisták életében. A jól végzett előlegosztás megerősítheti a kollektív gazdaságokat és emellett meggyőzheti a még egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat a kollektív munka fölsőbbrendűségéről. Eppen azért, hogy kellő eredménnyel járjon, alaposan el kell készíteni és körültekintően kell végezni az előlegosztást.

A vezetőtanácsoknak az előlegosztás előkészítésénél elsősorban arra kell figyelniük, hogy a kollektív gazdaság eleget tegyen az állam iránti kötelezettségének, átadják a traktorállomásnak járó gabonamennyiséget. Ez azonban még nem minden. Arra is kell gondolniuk, hogy a jövővi bő terméshez s a közös állattárolomny további gyarapításához kellő mennyiségű és jó vetőmag s elegendő szesztakarmány szükséges. Ezért az állam iránti kötelezettségek teljesítése után tartalékolniuk kell a közös tulajdonban lévő állatoknak szükséges szesztakarmányt, a legjobb fajta-tulajdonságokkal rendelkező legszebb, legtermékenyebb gabonából pedig tegyék félre a vetőmagot.

E legfontosabb feladatok elvégzése után — nem számítva egyéb kisebb alapok feltételét — foglalkozni kell a tulajdonképpeni előlegosztáshoz a kollektív gazdaságok. Az előlegosztásnál a szocialista javadalmazás elve kell hogy érvényesüljön: mindenki elvégzett munkája arányában részesüljön a termelt javakból. Nem szabad annak megtörténnie, ami a múltban tartományunk egyes kollektív gazdaságában előfordult, hogy a termékekből egyformán adtak minden kollektivistának. Az előlegosztásnál elsősorban azt kell tekintetbe venni, hogy ki mennyi munkanapot teljesített s annak arányában kell az előleget is osztani. A vezetőtanácsnak a kevesebb munkanapot és nagyobb hektárhozámot elért brigádoknál többet munkanapot kell számolni a termésmegosztás arányában. Tehát az előlegnek arányosnak kell lennie a brigádok és a csoportok tagjai által elért terméseredménnyel. A jobb brigádok és csoportok tagjainak már most az előlegosztáshoz bizonyos tulajdonban kell részesülniük. Ezzel a vezetőtanács arra készítheti a mezei brigádokat és a csoportokat, hogy a következő munkálataikat, például a kukorica hátralevő kapálását, a szőlőkben a permetezést, a nyári ültetési burgonya ápolási munkálatait pontosabban végezzék s ezáltal jobb termést érjenek el.

Az állattenyésztő brigádokban jó, ha jutalomban részesítik azokat az állatgondozókat, akik alapos, odaadó munkájukkal nagy szaporulatot értek el a tenyésztállatoknál és gazdag állati termékeket értek el például a tejelőtehennél, juhoknál, stb.

TÁVIRATOK

KIM DU BON elvtársnak,

a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfőbb Népgyűlése Elnöksége elnökének

Koreának a dicsőséges Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása 10. évfordulója alkalmából, engedje meg, elnök elvtárs, hogy a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége nevében legújabb jót kívánjak a koreai népnek és Ön által az egész koreai népnek. További sikereket kívánok a népgazdaság helyreállításáért és a Korea békes egyetemeséért folyó harcukhoz.

Dr. PETRU GROZA,

a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnöksége elnöke

KIM IR SZEN elvtársnak,

a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Miniszteri Kabinetje elnökének

A koreai nép nagy ünnepe, Koreának a fasiszta iga alóli felszabadulása 10. évfordulója alkalmából, kérem, fogadjon elnök elvtárs, legmelegebb jót kívánjak.

A román kormány és nép teljes sikert kíván a koreai népnek gazdasági élete újjáteremtéséhez és fejlesztéséhez, nemzeti egysége kivívásához, a koreai nép javára és haladására, a világéke megerősítéséért.

GH. GHEORGHIU-DEJ,

a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Az ifjak nagygyűlése a Kulturpalotában a VIT záróünnepsége alkalmából

Mintha csak tegnap történt volna, hogy az V. Világifjúsági Találkozó megnyitása alkalmából összegyűltek városunk ifjai. Augusztus 15-én újra összegyűltek, hogy ezalkalommal az V. Világifjúsági Találkozó záróünnepén vegyenek részt.

Az ifjak nagygyűlését Patrascu Constantin, az IMSZ városi bizottságának első titkára nyitotta meg, időváltotta az egybegyűlteket, majd átadta a szót Bors Petru elvtársnak, az IMSZ tartományi bizottsága titkárnak, aki ünnepi beszédet tartott. Bors Petru elvtárs többek között ezeket mondotta:

— Kedves elvtársak, fiatal barátaink!

Az idő gyorsan eltelt s szinte észrevétlenül jutottunk el a Fesztivál utolsó napjához. A Varsóban összegyűlt küldöttekkel együtt — noha csak távolból, csak gondolatban, — vegyünk részt mi is a Találkozó záróünnepségén — mondotta Bors Petru elvtárs.

Rámutatott, hogy a Varsóban egybegyűlt küldöttek a záróünnepségen újra, még erőteljesebben kifejezték egységes békeakarukat. A varsói Találkozón, az eddigiektől eltérően 300 olyan ifjúsági szervezet küldött

lei is résztvettek, amely szervezetek nem tagjai a Demokratikus Ifjúság Világösszevételének. Elmondotta, hogy a Szovjetunió, a nagy Kína és az európai népi demokratikus országok ifjaival együtt ünnepeltek az Egyesült Államok fiatal farmerei s a világ valamennyi társadalmi rétegéhez tartozó ifjak, fajra, nemzetségre és politikai felfogásra való tekintet nélkül. Nem volt egyetlen ország sem, ahol az ifjak ne készültek volna a Fesztiválra. Megbízták küldötteiket, hogy vigyék el üzenetüket, törhetetlen békeakarukat üzenetét az ifjúság városába.

Az V. Világifjúsági Találkozón a kulturversenyeken, sportversenyeken több ezer ifju mérte össze erejét, képességét, s köztük szélszékhatatlan barátságot. Mintegy száz ilyen találkozót rendeztek a varsói VIT-en. Hatalmas jelentőségű volt az öt nagy hatalom — Szovjetunió, Kína, Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország — ifjúsági küldötteinek találkozója, amelyen a résztvevők közös nyilatkozatban fejezték ki egységes elhatározásukat, hogy fardhatatlanul harcolnak Európa és az egész világ békejének megőrzéséért.

A 117 ország küldötteivel együtt

ünnepeltek hazánk ifjai is. Ujtitókból, a termelésben élenjárókból, traktorosokból, a bőséges természet folytatólagos harcaiban kitűnő falusi ifjakból és egyetemistákból összegyűltek 800 tagu ifjúsági küldöttség vitte el üzenetünket Varsóba a világ ifjainak, s juttatta kifejezésre, hogy mi békében akarjuk tovább építeni boldog jövőnket.

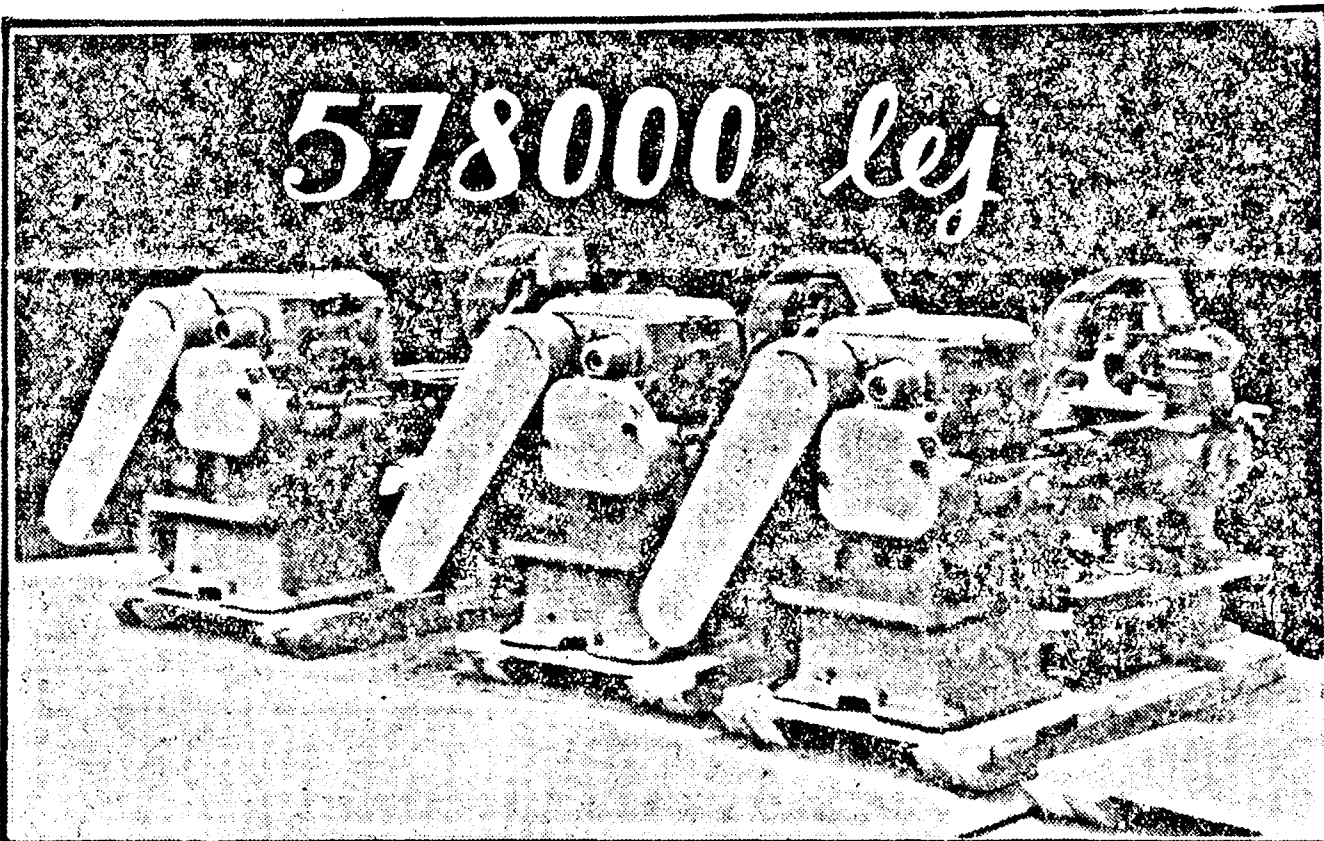
A Fesztivál alkalmából rendezett sport- és kulturversenyeken 16 arany, 22 ezüst és 30 bronzérmét szereztek küldötteink.

A Fesztivál ideje alatt hazánk minden táján sport- és kulturversenyeket tartottak az ifjak. Aradváros területén például a megrendezett sportversenyeken 18.000 ifju mérte össze erejét. Hasonló nemes küzdelem alakult ki az élenjáró címért a termelésben is. Bors Petru elvtárs végül felhívta az egybegyűlteket: harcoljanak még nagyobb lendülettel az eredmények növeléséért, mert ezzel a DIVSZ-be tömörült ifjak egységes békeharca erősíthet.

Az egybegyűlteket lelkes tapsa után művészi műsorral zárult az ifjak nagygyűlése.

Augusztus 23 köszöntésére

A szocialista felhalmozás növeléséért

Mint ismeretes, a szőlőtermesztési vállalatok munkaközösségei augusztus 23 fogadására versenyre szálltak. A vállalatok ipari dolgozóival ezzel a jelszóval: „Minél több tervben felüli szocialista felhalmozási a hazánk”. Városunk üzemek munkaközösségei is lelkesedéssel csatlakoztak a felhíváshoz. A „I. Ranghe” gyár dolgozói például vállalták, hogy augusztus 23-ig tervben felüli 578.000 lej értékű szocialista felhalmozást adnak a hazának.

Ebből az összegből, ha a „I. Ranghe”-gyár termékeit vesszük alapul, összesen: 14 esztendőre, 10

tehergépkocsi számára szükséges sebességváltó szerszámot, 180 mellfűrőgépet, mintegy 150 kézi kukorica-morzsolót, 70 kézi kukoricadarálót és egy tonányi fogaskereket lehet gyártani. Nem kétséges tehát, hogy a szocialista felhalmozás növelése nagymértékben hozzájárul népgazdaságunk fejlesztéséhez, dolgozó népünk életszínvonalának emeléséhez.

Gyárak és üzemek dolgozói! Küzdjétek továbbra is fokozott lendülettel a szocialista felhalmozás növeléséért, a kötelezettségvállalások maradéktalan valórváltásával.

Készülnek a felszabadulás ünnepére

Az aradhegyaljai villamosvasutak dolgozói globális tervüket 127 százalékkal teljesítették. A terv teljesítéséhez nagymértékben hozzájárult a szocialista verseny és az üjtőmozgalom kiszélesítése is. Jelenleg a dolgozók 98 százaléka vesz részt a szocialista versenyben.

Augusztus 23 tiszteletére vállalták, hogy rendbehúzzák a Vörös Hadsereg útja egyik részén a virágágyakat. A vállalat teljesítéséért 140 önkéntes munkórát dolgoztak.

Új modellek

Markovits László munkacsoportja arra törekszik az ARTEX termelőszövetkezetben, hogy minél több új modellt hozzon forgalomba. Jelenleg 60 új átmeneti kabát, télikabát és kosztium, valamint más női ruha modelleinek előkészítésén fáradoznak. Ugyanez a csoport még 25 új férfiruha-modellt is készít elő a szeptemberben megartandó bukeresti kiállításra, amelyen az 1955. évi és 1956. tavaszi új modelleket mutatják be.

A női ruhákat és bluzokat tervező és előkészítő osztályon dolgozó munkacsoport 100 új női ruha, szoknya és bluz modellt készít a kiállításra.

Tulszárnyalt vállalások

A „Vörös Triko” gyár munkásai a szőlőtermesztési vállalatok felhívására elhatározták, hogy augusztus 23-ig 275.000 lej értékű tervben felüli szocialista felhalmozás megvalósításával járulnak hozzá népgazdaságunk fejlesztéséhez. Hogy vállalatukkal teljesíthessék, több módosítást határoztak el a különböző üzemosztályokon, amelyek majd a munkatermelékenység és a termelés növelését eredményezik. Így például a Rashele osztályon a gépek fordulatszámának növelését vették tervbe. Ezt a munkát a tervezett négy gép helyett nyolc gépen végezték el. A csevező osztályon 34 gépen a hengereket ujakkal cserélték ki. Eredetileg ezt is csak 28 gépen tervszerűsítették. A felszerelések kihasználását újabb 5 százalékkal növelték az utóbbi időben. A körkörös osztályon folyamatban van egy szállító-kocsi felszerelése, amely

lyel szintén gyorsabb és jobb munkát végezhetnek.

Jelenlős volt a megakarítások összege is az elmúlt hónapban: 200.856 lej. Jó munkájuk eredménye, hogy augusztus 1-ig máris jóval tulszárnyalták a tervben felüli szocialista felhalmozás vállalt összegét.

Termelési eredményeik is jók. Május elején vállalták, hogy 1.200.000 lej értékű áruval adnak többet s ezt szintén túlteljesítették. Az utolsó három hónap alatt 1.348.000 leire rug a tervben felüli készített termékek értéke. Már ebben a hónapban is megmutatták, hogy ismét túlteljesítik havi tervüket. Augusztus első hetében 6400 darabbal több pamut- és 200 darabbal több gypju kötöttáru gyártottak, mint ahogyan a terv előírta. A konfekció osztály munkásai pedig 11 százalékkal teljesítették a havi előírásukat.

Napról-napra többet

Már csak egy nap megünneplésére. Valamennyien tervük tulszárnyalásával, jóminőségű munkájukkal akarják köszönteni az évforduló napját. Így dolgozik a TEDA gyár munkaközössége is. A szövődében például az augusztus első tíz napjára eső tervet 4620 méter szövött áru termelésével haladták túl, míg a fonódó dolgozói 2313 kilo fonalt termeltek tervükön felül.

Tartományunk eleleiből

Vasárnap is csépeltek

A fakerti „Lenin útja” kollektív gazdaság tagjai minden erejükkel arra törekszenek, hogy a hordást és a cséplést rövid idő alatt befejezzék. Az eső miatt lemaradtak a betakarítás munkálataival s éppen ezért most minden kedvező órát kihasználva, lendületesen végzik a hordást és a cséplést.

Vasárnap, augusztus 14-én a gazdaság 2. számú mezei brigádjának tagjai felhasználták a kedvező időt és szorgalmasan csépeltek, eközben az 1. számú brigád tagjai a szőlőre hordták a gabonát.

A kúrtosi gép- és traktorállomás traktorosa, Csizmadia András, lelkiismeretesen kezeli a gépet, hogy zavar nélkül, minél gyorsabban befejezhessék a cséplést. A kollektív gazdaság 2. számú brigádjának a cséplést végző tagjai közül, akik a cséplést végzik, jó munkájukkal Wirth Ferenc, Gruber József, Schöcker István, Rentz Antal és sokan mások tűntek ki.

Fakert község dolgozó parasztjai is a kollektív gazdaság tagjainak példáját követve, az esős idő miatt elmaradt hordást igyekeznek most behozni.

Tázló Ferenc és Jidoi Ioan dolgozó parasztok már befejezték a hordást és csépeltek is, most dolgozó paraszt társuknak segítenek a hordásnál.

Augusztus 14-én, vasárnap Tázló Ferenc példáját követve s lovával Kocsik János dolgozó parasztnak segítette szőlőre hordani a gabonát. Rajtuk kívül még számos dolgozó paraszt használta ki a kedvező időt és vasárnap is folytatták a gabona szőlőre való hordását. Többek között Olariu Stefan, Suciu Floare és mások hordtak.

Egyre több zöldséget

A csanádi kollektív gazdaság tagjai a számlásgabona betakarítási munkálataival párhuzamosan nagy gondot fordítanak a zöldséges kert gondozására is és nagymennyiségű zöldségféléket szállítottak a szövetkezetnek. Így például 8.458 kilo kalarabét, 7344 kilo káposztát, 38.243 kilo korai burgonyát és más nagymennyiségű zöldségféléket.

A zöldséges kertben dolgozó brigád tagjai közül jó munkájukkal és szorgalmukkal kitűntek: Primel Erzsébet, aki már 168 munkanapot, Milicsics Obrad, aki 179 munkanapot és Szilágyi András, aki 153 munkanapot teljesített.

Mácsa községben a „Fructexport” a dolgozó parasztokkal ezévből 450 hektár paradicsomtermesztésre kötött szerződést. A szerződést kötött dolgozó parasztok idejében és jó körülmények között végezték el a paradicsom palántázási és ápolási munkálatait. A jó munka nyomán most szép eredményeket érnek el, nagymennyiségű paradicsom terem a jól gondozott földekben s a természet a szerződés értelmében a „Fructexport”-nak szállítja. A mácsai dolgozó parasztok közül sokan már túlhaladták a szerződésben megállapított paradicsommennyiség átadását, így többek között Kazán Péter 4200 kilo helyett 5600 kilót, Mara Moise 7000 kilo helyett 9000 kilót, Zimmermann Márton 4200 kilo helyett már 5000 kilo adott át a „Fructexport”-nak.

Nagyszentmiklósrájon hírei

Nagyszentmiklósrájonban a dolgozó parasztok lendületesen végzik a gabona szőlőre való hordását. A kedvezőtlen időjárás ellenére a learatott gabona 84 százalékát már szőlőre hordták. A hordással egyidőben végzik a cséplést is a rajoni viszonylatban a gabona 43 százalékát már elcsépeltek.

A rajon közlegei közül Nagyörs, Nagykomlós és Varjas községek dolgozó parasztjai vezetnek a betakarítási munkálatok elvégzésében. Nagyörsön és Varjason a hordást már teljesen befejezték, a cséplést pedig 59, illetve 43 százalékban, míg Nagykomlóson a hordást 99, a cséplést pedig 54 százalékban teljesítették.

A rajonban eddig a legszebb termést a grabáci kollektív gazdaság érte el búzából, ugyanis hektáronként 28 mázsa termett. Árpádok a varjasi kollektív gazdaság 3428 kilos hektáronkénti átlagtermést ért el.

A CFR főműhely ifjai készülnek augusztus 23-ika megünneplésére

Hazánk dolgozói lelkesen készülnek augusztus 23. hazánk felszabadulásának megünneplésére. Az évforduló tiszteletére tartományunk ipari vállalatainak dolgozói részéről lelkes vállalások hangzottak el és lendületesen dolgoznak ezek megvalósításán.

Ifjaink körében is nagy méreteket öltött az augusztus 23. tiszteletére indított szocialista verseny. A varsói Világifjúsági Találkozó tiszteletére rendezett szocialista verseny után ifjaink csatlakoztak az augusztus 23-i versenyekhez és már eddig szép eredményeket értek el.

A CFR főműhely IMSZ alapszervezete népszerűsítette az ifjak körében a szocialista versenyt. Az ifjak közgyűlésen megvitatották a lehetőségeket és különböző vállalásokat tettek. A vállalások során több hozzájárulás hangzott el. Így Berbecs Constantin ifjurmunkás többek között a következőket mondta:

— Hazánk ifjúsága Mmagasabb eredményeket ért el a varsói VIT tiszteletére folytatott versenyben. Ebben az időszakban nem volt ritka ifjurmunkásaink között olyan elvtárs, mint például Britter Mihály, Bradea Gheorghe, aki átlag 80 százalékos termelést ért el. Szükséges azonban, hogy ifjaink tömegesen kapcsolódjanak be a szocialista versenybe és minél többen érjenek el hasonló eredményeket.

Ezután Berbecs elvtárs közölte az IMSZ vezetőségével, hogy a szerelműhelyben ifjúsági brigádokat alakítottak. A brigád tagjai vállalták, hogy az augusztus 23-i verseny során tervben felül egy mozdony szerelését végzik el. Ezenkívül rendszeresen csökkentik az önköltséget és különböző megakarításokat eszközölnék.

A brigád vállalása már valóra is váltak. Augusztus 10-ig elvégezték a vállalt mozdonyon a szerelési munkákat és most egy másik mozd-

ony szereléséhez is hozzáfogtak. Ezenkívül augusztus 10-ig 1700 lej értékű megakarítást értek el. A hátralévő időben a brigád tagjai arra törekednek, hogy vállalásaikat jelentősen túlszárnyalják.

A brigád munkájában nagy segítséget kap Sallai András elvtárostól, aki sok tapasztalattal rendelkező munkás és már számos ifjurmunkást nevelt jó szakemberré. Az ő keze alatt nőttek fel olyan derék ifjurmunkások, mint Constan Nicolae, Stănescu Alexandru, akik ma a szerelműhely IMSZ-brigádjának büszkeségei.

A 4. osztályon dolgozó ifjak is brigádokat alakítottak. Cuzman Teodor brigádfelügyelő javaslatára a brigád tagjai a „Takarékossági brigád” elnevezést fogadták el és fő célkitűzésük, hogy minél több megakarítást tartsanak el. Az itt dolgozó ifjak augusztus első napjaiban 800 lej értékű bádögtelezt takarítottak meg. Jó munkájukkal különösen kiűntek Moț Petru, Vuculescu Iulian és Periceanu Mircea ifjurmunkások. A brigád tagjai eddig két szovjet munkamódszert — Korabelnyikova és Vorosin módszerét — alkalmazták. Példájuk nyomán a CFR főműhelyben egyre jobban terjednek a haladott munkamódszerek.

Az IMSZ-örhelyek közül az 1. számú osztályon levő örhely végez szép munkát. Itt főleg a rendszeres anyagellátás, a termelékenység növelése és a minőség fokozása terén mutatkozik jó eredmény. A 2. osztály IMSZ-örhelye főleg munkavédelmi intézkedésekre fordít figyelmet.

A CFR főműhely ifjai arra törekednek, hogy a jövőben még szebb eredményeket érjenek el a szocialista versenyek során. Bár több ifjúsági brigád alakult, a lehetőségekhez mérten még újabb brigádok létesítése is folyamatban van. A brigádok nemes vetélkedése minden bizonnyal újabb sikereket hoz és a főműhely ifjai szép eredményekkel köszöntik majd hazánk felszabadulásának évfordulóját.

Felvételi vizsga a szalontai mezőgazdasági iskolába

Ezúton értesítik az elemi iskolák VII. osztályát végzett, 14—18 éves ifjakat, akik mezőgazdasági iskolában akarnak tovább tanulni, hogy a felvételi vizsga 1955. augusztus 20-án kezdődik.

A felvételi kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni: a) születési bizonyítvány (hiteles másolat); b) a VII. osztály elvégzését igazoló abszolútó bizonyítvány; c) orvosi bizonyítvány a vér-, tüdő- és klinikai vizsgálat eredményéről; d) vagyoni bizonyítvány (típus deklaráció a néptanácsától), amely a szülők, vagy törvényes eltartók anyagi helyzetét igazolja.

A következő tantárgyakból kell felvételi vizsgát tenni: román nyelv (írásbeli), magyar nyelv (írás- és szóbeli); V—VII. osztályos nyelvtan és VII. osztályos irodalmi olvasmányok; természetrajz (szóbeli); növénytan, állattan.

Mindezek, akik sikerrel vizsgáznak, ösztöndíjat, teljes ellátást, ruházatot, tankönyvet és kószert kapnak. A felvételi vizsgák ideje alatt a tanulók ingyen szállásban és olcsó ételben részesülnek. Bővebb felvilágosítással az iskola titkársága szolgál naponta 8—16 óra között: Grupul Scolar Agricol Salonta, Calea Republicii 90 szám, telefon 51.

Késői verőfény

Süt az áldott meleg nap s a fehér emeletes ház — a tamándi örök otthona előtt ráncos apókák és fehérhajú öregasszonyok üldögélnak a padon. A férfiak pipázgatnak, az asszonyok kótnak vagy varrogatnak s kénytelen zsebből időnként egy kis cukorka vagy gyümölcs kerül elő. Azt majszolgák, szopogatják. A ház előtt az udvart virágágyak díszítik, melyekben viola, tálka, margaréta és paprikavirág tarkálkál. A virágágyakat szép fehérre meszelt téglákkal rakták körül. Egy anyóka a fűszálakat gyomlálgatja, hogy minél több, minél gondozottabb legyen a kert. A virágok között mehek zümmögnek s a pihenő nagy nyári csendességben úgy hallatszik döngősségek, mint valami távolról idecsúszó dallam, mint az elmúlt ifjúság emléke.

Az örökök ülnék a napsütésben, elmúlt és mai dolgokról, és és rég elköltözött emberekről beszélgetnek. A harcok, küzdelmek kora elmúlt felettük. Felneveltek gyerekeket, akik szépségszörnyek a világban, vagy elnyelte őket a háború. A régi gyászok sebes begyógyult, csak az emlékek maradtak meg számukra s néhány öreg lim-lom, melyhez úgy ragaszkodnak, hogy a szabályok ellenére is teleraknak velük szobáikat.

Nehéz és küzdelmes élet áll leg többjük hátamegett. Olyan élet, melyet beárnyékol a gond és az öregségtől való félelem. Hiszen a múltban a támasznélküli agyok sorsa a kivétel volt. Koldulhattak vagy, aki bírta volt elhúzni, szép csendesen éhenhalhattak. A városok és falvak régi urai kiutalták az ingyen temetést. Kóporsót adtak, de ennyitől nem. Ha akadott is egy-egy menhely, ahová becsufozták a támasznélküli maradt agyokat, ezek a halál előszobái, nyomortanyák voltak, amelyeknek lakói hamarosan és sajnos nélkül váltak meg a földi szenvedéseiktől.

Gondtalan napokat, az élet alkonyát egy kis verőfényt csak a felszabadulás után értek meg ezek az örökök.

Régi, ifjkorúbban pincebúdként szereléséhez is hozzáfogtak. Ezenkívül augusztus 10-ig 1700 lej értékű megakarítást értek el. A hátralévő időben a brigád tagjai arra törekednek, hogy vállalásaikat jelentősen túlszárnyalják.

Manójejegyzetek

Két esztrádműsor

Az elmúlt napokban két esztrádműsort hallottunk, láttunk Aradon, mind a kettőt az Allami Színház tagjai — két külön csoportban — adták elő — részleges sikerrel. Azért csak részleges sikerrel, mert a két csoport műsora a játéktípus és a szöveg irodalmi értéke tekintetében nem állott egyenlő színvonalon. A minőség határvonalát két műsor értéke között még a közönség jelentős részének a könnyű műjait iránti fokozott rokonszenv, nyáresti elnéző hangulata sem tudta elmosni.

Az — időbeni sorrendben — első műsor, amely Milescu Alexandru rendező nem túlságosan ügyes jóvoltából vette fel a kiltástalan harcot a közönség türelmével, — úgy a forma, mint a tartalom szempontjából elmaradt a második mögött, amelyet Nicu Antoniu, a színház közkedvelt komikus szervezett a reflektorok elé G. Didilescu és I. Negolescu színes, hangulatos, ötletes és — ami a legfontosabb — nevelőhatású szövege alapján.

Az utolsó jelölt azért hangsúlyoztam és húztam alá, mert csakis az az esztrádműsor tarthat számomra komoly értékelésre, amely nem csupán öncélú, olcsó és kétes ízlésű szórakoztatásra szolgál, hanem — anélkül, hogy csúlit adna a nézőnek, szájába ráguva minden jelenet tanulságát — igényesen szórakoztat, jóízűséggel nevetet, időszzerű és javítószándékú tréfákkal kigúnyolja a maradt és megöröszdített a követésműltó példák dicsőre felmutatásával.

A második csoport erre a feladatára építette műsorát és ezért meg is találta az utat a nézők szívéhez és — mi tagadás — nevető izmaikhoz is. Az egész műsort egy-

séges keret tartotta össze, igen időszzerű, konkrét helyi problémákat foglalt zenes rimekbe, éles, találó jelenetekbe. Az első műsor nem tért el a sablontól, a központosúrlól is alacsonyabb szintű sablontól. Szövegéből hiányzott elsősorban az a legelemből irodalmi érték és művészi tartás, amely a színpadon a honpolgársági jogot biztosíthatná számra. Bőbe Banu laza, silány keretű szövegű konferenciájának erőltetett, kínos humora pedig helyenként izléstelenségig fájul.

A közönség kedveli a könnyű műjait, ez kétségtelen. S ez nem is baj. De ezzel a rokonszenvvel nem szabad visszaélni s azt hinni, hogy mert nyár van, az emberek megelégszenek néhány elkapott tréfával, egy-két szürke jelenettel és elagott múdallal. Tévedés azt hinni, hogy esztrádműsor minden megféle; hogy az esztrádműsor szabad vadászterület, ahol humor nélkül lehet tréfálni, hang nélkül énekelni, tartalmas szöveg nélkül szórakoztatni.

Es még valamit: hang és ének-tudás nemcsak a csengettyű dráma-hoz, vagy a torreadorhoz szükséges. Sláger, tangó, vagy román-cot is tudni kell előadni. És azon, aki nem tud, a mikrofon sem segít. (Egyébként énekesek tekintetében — Mátyé Edit kivételével — a két műsor között nincs színvonalbeli eltérés).

Senki sem vonja kétségbe az esztrádműsor létjogosultságát. Sőt: hasznosnak tartjuk. De ne élünk vissza népszerűségével.

Nem ártana, ha az esztrádműsorok összedőlő és szervezői megszűnése Karinty bőszt tanítást: „A humorban nem ismeretek tréfi”.

A borbélynál

Várom, hogy sorra kerüljek, hogy kildítsák a számomat. Általozom az újságokat, hátha hamarabb telik az idő. Belemélyedek egy riportba, ameg megrendíten, de mégis jellemelőn írja le, hogyan helyezték el virágkoszorút a fellépő varsói gettó hőseinek emlékére, az izraeli, a német és a lengyel ifjúság delegációi — együtt.

Anyira megragadt az írás, hogy nem is hallottam, amikor a 9-es számot kiadtották. Szabály szerint ilyenkor új számot kell venni és előlőli kezdeni a vdrást. De hát én nem mentem el — mondom.

— Múskor figyeljen és ne mtyedjen el az újságban — dörmögtem unottan az egyik borbély. — Vegyen új számot! Már indulok is az új szám felé, amikor a legutol-

só széknel megszólal egy szerény, halk, de égetőintetű borbély: „Kartárs kérem, magának nem tetszik az újságolvasás. Ez pedig a vendég joga. Jár neki. Miért akarja már megint megakadályozni az embereket az újságolvasásban, amikor erre szükségük van?”

Ennyit mondtok hallkan, egyszerűen, feltűnés nélkül és tovább szappanoztam. (A másik borbély pedig dühösen az ajkát harapdálta). Pontosan így fejezte be a mondatot, megismételte a végét, „erre szükségük van” és erővel nyomta le utána a pontot.

Ime, egyetlen pillanat a milliók közül és benne, két borbélyszék mellett, régi és új békithetetlenül csap össze.

A győztes — nem kétséges.

(—t—6—)

Testnevelés és Sport

Bukarest csapata nyerte a Fesztivál labdarugó tornáját

Varsóban szombaton fejeződtek be a Fesztivál sportversenyei és az utolsó napon játszották le a labdarugó torna döntőjét. Ennek keretében Bukarest csapata 1:0 (1:0) arányban legyőzte Budapest válogatottját és ezzel a román csapat megnyerte a Fesztivál labdarugó tornáját.

Bukarest csapata a következők: Voinescu — Pahontu, Androvics, Székő — Călinoiu, Bakucz I — Copil III, Pecsovszky, Ozon, Georgescu, Mihai. A 14. percben lötte Bukarest csapata a mérkőzés egyetlen gólját: Mihai lövését Ilku kapus ki-

űtötte és Ozon hálóba küldte a labdát. Az első félidőben inkább Bukarest csapata támadott, de újabb eredményt nem tudott elérni. Szünet után már változatosabb a játék és a budapesti csapat támadásait a román védelem jól tisztázza. Pecsovszky pompás szabadrugását pedig Ilku kapus szögletre menti.

A harmadik helyért folyó küzdelemben Varsó csapata 3:1 (2:1) arányban legyőzte Kairó együttesét és így a labdarugó torna végeredménye: 1. Bukarest, 2. Budapest, 3. Varsó, 4. Kairó.

Barátságos mérkőzés keretében

Stiinta Temesvár—Fl. Rosie UTA 2:1 (0:0)

A „December 30” stadionban vasárnap délután közel 3000 néző előtt játszott a két csapat barátságos mérkőzést és a temesvári egyetemistáknak sikerült győzniük a Pecsovszky és Serfőz nélkül kiálló textilgyáriak ellen. A mérkőzés élénk, izgalmas játékot hozott, amelynek során mindkét csapat egyformán kivette részét a támadásból. A temesváriak az akciók befejezésében több határozottságot mutatnak és így sikerült győzniük. Összeállítások:

Stiinta Temesvár: Uju — Zbircea, Brinzel, Florescu — Cojoreanu, Nicoian — Gireleanu, Mazăre (Ciuruga 60. perctől), Ciorescu, Dinulescu, Boros. Fl. Rosie UTA: Kiss (Faur 46. perctől) — Szűcs, Dusan, Farmati — Kapás, Borota — Jurca, Don, Birău, Mercea, Dumitrescu.

Az első félidő változatos játékkal telik és bár mindkét részlő adódnak gólhelyzetek, a védelmeknek sikerült ezeket tisztáznunk. Helyesore után a 4. percben védelmi hibából

Dinulescuhoz kerül a labda, aki hat méterről élesen vágja a hálóba (1:0). Egy perc sem telik el és egyenlítő az aradi csapat: Dumitrescu fut el, mintegy 15 méterről váratlanul lö és a labda a megiepett kapus mellett a hálóba vágódik (1:1). Szép és élvezetes ezután a játék, de újabb gólt csak a 33. percben ér el a vendégcsapat: Dinulescu a jobboldalon fut el, beadását Boros védhetetlenül befejei. A textilgyári együttes harcol az egyenlítésért, de a jöltömörülő „időt húzó” temesvári védelem mellett nem tud eredményt elérni.

A győztes csapatban Brinzel és Florescu, Cojoreanu, Gireleanu és Dinulescu a legjobbak, az aradi együttesben Kiss és Faur, Szűcs, Jurca és Don érdemelnek dicsőreket. Szegő jól bírskodott.

A mérkőzés előtt a két sportközség utánpótlás csapatainak mérkőzéséből az aradiak kerültek ki győztesként 4:3 (2:1) arányban.

Néhány sorban

Két nemzetközi mérkőzést játszottak román csapatok vasárnap. Nagyváradon a Progresul 1:0 arányban legyőzte a csehszlovák Tatran csapatát, Bulgáriában pedig Stara Zagorában a Locomotiva Bukarest 6:2 arányban győzött a helyi Locomotiv ellen.

Moszkvában a szovjet labdarugó bajnokság keretében a moszkvai Locomotiv meglepetésszerű döntőre ért el a TDSA ellen. A mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött.

A magyar—angol atlétikai versenyen, amelyet pénteken és szombaton bonyolítottak le Londonban, a férfiak küzdelmében a magyarok 1165—935 arányban győztek, a nők versenyében pedig az angolok nyertek 60:53 arányban.

Szombaton játszották le az angol fővárosban a Kontinens—Anglia labdarugó mérkőzést, amelyet a Kontinens csapata 4:1 (1:1) arányban megnyert.

Az ifjúsági bajnokság során a Metalul Resica ifjúsági csapata 2:1 (1:1) arányban legyőzte a Locomotiv Bukarest.

A „Pronosport” 33. számú szelvénye

Vasárnap megkezdődnek ország-szerte a küzdelmek a labdarugó bajnokság „A” és „B” csoportjában és ez az eddigig is nagyobb érdekeséget kölcsönöz a „Pronosport” versenyek. A 33. számú, augusztus 21-i szelvényen már ismét az „A” és „B” csoport mérkőzéseit szerepelnek és pedig a következők:

I. Stiinta Temesvár—Hadsereg Központi Háza
II. Fl. Rosie UTA—Locomotiva Temesvár
III. Dinamo Sztálinváros—Minerul Petrozsény
IV. Locomotiva Marosvásárhely—Stiinta Kolozsvár
V. Locomotiva Constanța—Dinamo Bukarest
VI. Stiinta Craiova—Metalul Bukarest
VII. Flacăra Medgyes—Metalul Resica

VIII. Fl. Rosie Kolozsvár—Locomotiva Arad
IX. Metalul Vajdahunad—Metalul Aranyosgyéres
X. Metalul Nagyvárad—Metalul Nagybanja
XI. Dinamo Birlad—Fl. Rosie Bacău
XII. Fl. Rosie Burdujeni—Flacăra „1 Mai” Ploiesti

A. Progresul Nagyszeben—Locomotiva Craiova
B. Avintul Fălticeni—Locomotiva Galați
C. Minerul Lupény—Locomotiva Kolozsvár
D. Flacăra Moreni—Locomotiva Bukarest

A 32. számú, augusztus 14-i „Pronosport” versenyen az eredmény a következő: 1 — 1 — 2 — 1 — 2 — 2 — 1 — 1 — 2 — 2 — 1.

Közlemények

A fotoamatőrök köre kedden, augusztus 16-án délután 5 órakor szervezési gyűlést tart a természetjárás fényképezéssel kapcsolatban a tartományi szaktanács (Closca utca 4. I. emelet) helyiségében, amelyre kéri az összes fotoamatőrök megjelenését. Ugyanakkor közli, hogy a jövőben minden héten

kedden és csütörtökön este 7 órakor tartanak megbeszélést a tartományi szaktanácsnál.

Az aradi 2. számú fémipari szakiskola igazgatósága (Ilie Pintilie utca 6) közli, hogy a felvételi vizsgákat 1955. augusztus 19-én, pénteken reggel tartják.

Várható időjárás

Kedden, augusztus 16-án viszonylag szép idő, változó felhőzet, főleg délután borult idő, enyhén emelkedő hőmérséklet, napközben plusz 25—28 fok között, éjszaka 14—18

fok között. Mérsékelt szél, a hegyes vidékeken főleg délután helyi esők. A következő 2 napon változó idő, inkább délutánonként eső várható, a hőmérséklet alig változik.

Rózsa Aliz.

Fokozni kell a cséplés és a tarlóhántás ütemét Nagyszentmiklósrájonban!

Jelenleg legsürgősebb feladat a tarlóhántás és a cséplés mielőbbi befejezése. Csak akkor tudhatjuk biztos helyen az ideit, ha már a magtárakban látjuk. Az őszi szántás megkezdéséig pedig csupán akkor nyugodhatunk meg, ha a tarlóhántást elvégeztük.

Nagyszentmiklósrájon dolgozó parasztjait lemaradtak ezek a fontos munkákkal. Noha az aratást már 98 százalékkal, a hordást pedig 77 százalékkal végezték el, ezidig csupán a termés 36 százaléka cséplés alatt. A tarlóhántással még jobban elmaradtak. A learatott földek alig 30 százaléka hántottak tarlót. Már pedig ideje megkezdeni a nyári keverő szántást is. Így kell, hogy legalább a nyári szántást végezzük el idejében ott, ahol még nem hántottak tarlót.

A rajonban elért gyenge eredmények ellenére vannak községek, mint például Kisszentpéter, Grabác, Vezedja, Lovrin, Băreaz, amelyeknek dolgozó parasztjai már teljes egészében befejezték az aratást, tarlóhántást, cséplést és beadták terménykvótájukat. Más községekhez viszonyítva kielégítő eredményt értek el a cséplésben Nagykomlós (47 százaléka) és Obesenyő (40 százaléka) dolgozó parasztjai.

A hordást a kollektív gazdaságok 75 százaléka, a mezőgazdasági társulások 81 százaléka, az egyéni gazdaságok pedig 79 százaléka végezték el. Feltűnőbb az eredmények közötti különbség a cséplésnél. Amíg a kollektív gazda-

ságok 48 százaléka, a mezőgazdasági társulások 39 százaléka, addig az egyéni gazdaságok csak 26 százaléka végezték el a cséplést. Hasonló a helyzet a tarlóhántásnál is. A rajon kollektív gazdaságai 50 százaléka, a mezőgazdasági társulások 26 százaléka, az egyéni gazdaságok pedig csak 13 százaléka végezték el. Bevezetéshez közeledik a betakarítási munka a varjasi mezőgazdasági társulásban is, ahol a hordást 96 százalékkal, a cséplést 95 százalékkal, a tarlóhántást pedig 70 százalékkal végezték el. Hasonló a helyzet a vaskányi mezőgazdasági társulásban is, ahol 95 százalékkal cséplték ki a gabonát. Ezek a tények mind a szocialista gépesített mezőgazdasági termelés fölényét bizonyítják a kis földparcellákra való elmaradottabb gazdálkodással szemben.

Számos községben azonban alaposan lemaradtak a betakarítással. Egres község dolgozó parasztjai nem használták a kedvező időt a betakarításra és így augusztus 5-ig a szürüehordást csupán 10 százalékkal, a cséplést 1 százalékkal, a tarlóhántást szintén 1 százalékkal „teljesítették”. A lemaradást nagy mértékben a néptanács végrehajtó bizottságát és a néptanács képviselőket terheli a felelősség, akik nem mozgósították idejében a dolgozó parasztokat a fontos munkák elvégzésére.

Keglevics községben a hordást 15 százalékkal végezték el, a cséplést

pedig augusztus 10-ig még sem kezdték. Ez a késés a rajoni mezőgazdasági osztály hibájából történt, amely nem gondoskodott idejében a cséplőgépek észszerű elosztásáról és Keglevics község dolgozó parasztjai cséplőgépek nélkül maradtak.

Lemaradt a betakarításban még Sárafalva is, ahol a szürüehordást 38 százalékkal, a cséplést 18 százalékkal, a tarlóhántást pedig alig 4 százalékkal végezték el. Sárafalva község néptanácsa nem tett meg mindent a betakarítási munkák meggyorsításáért, nem végeztek eredményes munkát a község agitátorai sem.

Nagyszentmiklósrájon kullogó községeiben a néptanácsoknak és a pártalapszervezeteknek jelenleg arra kell törekedniük, hogy a rendelkezésre álló összes agitációs módszereket felhasználva, meggyorsítsák a betakarítást augusztus 23-ig lezáró befejezéséig. Fokozottabb figyelmet kell fordítani a dolgozó parasztok közötti hazafias és augusztus 23-tiszteletére a kollektív gazdaságokban szervezett szocialista versenyekre. Így az eredmény biztosan nem marad el.

A rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának az eddigieknél nagyobb segítséget kell nyújtania a betakarításban elmaradt községek néptanácsainak, hogy eredményesebb tevékenységet fejlessenek ki a cséplés mielőbbi befejezéséért.

Sz. K.

Levelek a szerkesztőséghez

Példát mutatnak a társulás tagjai

Az apáti mezőgazdasági társulás tagjai idejében befejezték az aratást s mindjárt megkezdtek a cséplést is. Így sikerült augusztus 3-ig teljes egészében befejezni a cséplést és a tarlóhántást. A gyors munka nagy előnyét csak az utóbbi időben látták a társulás tagjai, mivel az esőzések idején terményük már a hambárban volt.

A betakarítási munkálatokban Piro Miklós, Malita Traian, David Ioan és mások tündek ki. Jó munkájukat egyszerű példát mutattak a társulás tagjai az egyéni gazdaságok dolgozó parasztjainak is.

Sárac Teodor, levelező

Odaadón dolgoznak

A péli kollektívisták a kedvezőtlen időjárás ellenére haladnak a betakarítási munkálatokkal. Az aratás befejezése után azonnal megkezdtek a cséplést is és minden kedvező időt kihasználva, már nagyot haladtak ezzel a munkával. A kollektívisták bő árpatermet értek el az idén.

A betakarításban kívül a kollektív gazdaság vezetőtanácsa nem feledkezett meg a tarlóhántásról sem s a tagok rendszeres mozgósításával több, mint 90 százalékkal végezték el ezt a fontos munkát.

A betakarításban kitűntek: Boian Dumitru, Stancu Ioan, Sipos Maria, Moj Petru és Siasie Florare kollektívisták.

Bujdosó Mihály, levelező

Lendületes munka a szérűn

A kedvezőtlen időjárás megköveteli, hogy a szemvesztés ellenére minden kedvező pillanatot felhasználjanak. Az újaradi „Elena Pavel” kollektív gazdaság szérűjén élénk munka folyik. Két cséplőgéppel dolgoznak.

Az egykori Terestean Maria, a másiarai pedig Vidcan Rozalia a felelős. A gazdaság vezetőtanácsa a „December 30”-gyár segítségével (ez patronálja a kollektív gazdaságokat), jól megszervezte a szérűt. Az előírásnak megfelelően szerelek fel a tűbiztonsági eszközökkel, szérű-ugrást állítottak fel és gondoskodtak az első segélynyújtási hely létesítéséről is. A cséplőmunkások cikkei tükrözik az elért eredményeket. Így például a 2. számú brigád cséplőcsoportja már eddig 81.100 kiló búzát, 17.355 kiló borsót, 34.571 kiló árpat cséplött ki. A szérűjáráson olvasható Moma Ferenc, Lazar Ofelia, Lupean Onisi, Bic Ana, Mult Francisc és Comsa Alexandru neve. Mindannyian kitűntek a cséplési munkában.

A vezetőtanács, valamint a pártalapszervezet nem gondoskodott arról, hogy az agitátorok szabadidejükben újságot, vagy brosúrát olvassanak fel a munkásoknak. Nem szerveztek még egyszer sem kulturális szérűt.

Darula Ioan, levelező

Önmegadózatásból

Lippaváros dolgozói meglepő eredménnyel végezték a szérűt, hogy a néptanács hozzájárult a járdák megújításához. Az utjavítást az idejében megadózatásból befolyt pénzből fedezte a néptanács. Jelenleg a Nicolae Bălcescu és a Nicolae Titulescu utcában javítják a járdák burkolatát. Rövidesen sor kerül a többi utcára és terekre is.

Az Augusztus 23 parkban nyári vendégül építést kezdte meg a „December 21” fogyasztási szövetkezet. A vendégül felépítése szintén önmegadózatásból történik. A szövetkezeti tagok ugyanis önként lemondtak arról a haszonélvezetről, ami a tagsági könyveikben feltüntetett befizetett összeg után jár.

Szlamai Vilmos, levelező

Törvényszéki hírek

Nicolau Vasile, az ADAS borosjenői fiókjának tisztviselője a károsult gazdákért az ADAS által kiutalt kártérítési összegek kifizetésével foglalkozott. Feladatával azonban viszályt, mert a gazdáknak nem fizetett ki a teljes összeget: 2473 lej elmaradt. Cselekedetért két évi elzárással büntették.

Popa Gheorghe, a pécskai „Vasile Roaita” kollektív gazdaság tagjai azzal bízták meg, hogy a dévai erdőgazdaságnál a számukra kiutalt fennmaradó árát fizesse be. Popa Gheorghe, amikor utatért visszafelé, az elszámolásnál a kifizetett 3417 lej helyett az árjegyzéken 9627 lej tüntetett fel, a különbözet elcsúsztatva. Ezért négy évi elzárással sújtották, ugyanakkor az elcsúsztatott pénzösszeg visszatérítésére kötelezték.

Haas Traian, a micskai „Progresul” szövetkezet felelőse a reábizott árak vételárából 8665 lej elcsúsztatott. Két év és négy hónap elzárással büntették.

A TASZS hírgyűjtőszolgálatának közleményével kapcsolatban

A szovjet kormány nagyjelentőségű elhatározása, hogy 1955. december 15-ig 640.000 emberrel csökkentse a Szovjetunió fegyveres erőinek létszámát, világszerte széleskörű visszhangot keltett. A nemzetközi közvélemény most ismét meggyőződhet arról, hogy a szovjet kormány tetteket támasztja alá a nemzetközi feszültség csökkentésére irányuló következetes béképolitikáját.

Nem utkeletiek a szovjet kormány erőfeszítései a leszerelés megvalósítására. A második világháború befejezése óta nem volt olyan nemzetközi értekezlet, az Egyesült Nemzetek Szervezetének nem volt olyan ülés, ahol a Szovjetunió képviselői ne foglaltak volna állást a leszerelés mellett és ne tettek volna javaslatokat a kérdés gyakorlati megvalósítására. Először azonban utalni a Szovjetunió legutóbbi, május 10-i javaslatára, amely olyan reális és konkrét tervet irányított elő a fegyverzet és a fegyveres erők létszámának csökkentésére és az atomfegyver elhárítására, amely nyugati körökben is elismerést keltett. Mint ismeretes, a Szovjetunió ebben a javaslatában többek között azt irányozta elő, hogy az USA, a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság fegyveres erőinek létszámát 1.000.000-1.500.000 főben, Anglia és Franciaország fegyveres erőinek létszámát pedig 650.000 főben állapítsák meg s a szovjet kormány képviselői a genfi értekezleten azt a javaslatot tették, hogy ezt a leszerelést minden további halasztás nélkül kezdjék meg. Ugyanakkor felvetették, hogy a négy hatalom mu-

tasson példát és csökkentse hadseregének állományát az Ausztia területéről kivont csapatok létszámával.

Még jóformán alig érkezett vissza Moszkvába a Genfben járt szovjet küldöttség, amikor napvilágot látott a szovjet kormány elhatározása, hogy október 1-ig összes Ausztriában állomásozó csapatokat és a csapatok létszámának megfelelő emberrel csökkentett fegyveres erőinek állományát. Most pedig, amikor még el sem múlt a határozat kedvező nemzetközi visszhangja, a szovjet kormány újabb kezdeményező lépést tesz a nemzetközi feszültség csökkentésének útján és eddigi leszerelési javaslatát ösztönzőlegének gyakorlati bizonyítékaként 640.000 főnyi katonaság leszerelését határozza el.

Kell-e ragyogóbb bizonyíték arra, hogy a Szovjetunió elvi álláspontja és gyakorlata megbízhatatlan egészet képez? Van-e nagyszerűbb meggyőző bizonyíték arra, hogy az államok közötti bizalmatlanság megszüntetésére irányuló óhajnak?

A szovjet béképolitika legújabb gyakorlati megnyilvánulása éppen ezért váltott ki világszerte nagy meglepetést. Ez a nagyjelentőségű esemény ugyanakkor követendő példát mutat az összes nagyhatalmaknak, mert ha a három nyugati hatalom hasonló intézkedéseket hozna, ez előmozdítaná a nemzetközi bizalmi légkörnek megteremtését és megfellel a fegyverzet csökkentése és az egész békeszerető világ érdekeinek.

Az MNK Országgyűlésének elnöke estebédet adott az RNK Nagy Nemzetgyűlésé küldöttségének tiszteletére

BUDAPEST. (Agerpres). A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Rónai Sándor, a Magyar Népköztársaság Országgyűlésének elnöke, augusztus 12-én estebédet adott a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésé küldöttségének tiszteletére. A román parlamenti küldöttség tagjai közül részt vettek a vacsorán Apró Antal és Acs Lajos, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Irányítójának tagjai, a kormány több tagja, Pataki László, a Magyar Népköztársaság bukaresti nagykövete, valamint a Magyar Népköztársaság társadalmi életének számos személyisége. Jelen volt Stefan Cleja, a Román Népköztársaság budapesti nagykövete is.

A vacsora folyamán Rónai Sándor felkérte a román küldöttséget. Hangsúlyozta, hogy a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése küldöttségének látogatása fontos szakaszt jelent a két ország barátságának erősítésében. Rámutatott a két nép évszázados történelmi kapcsolataira, majd így folytatta: „A népeink között létrejött utópikus kapcsolatok, amelyek a népek egyenlőségén, függetlenségén és szabadságán, valamint a szocializmus építésében nyújtott kölcsönös segítségen alapulnak, célkitűzéseink és érdekeink közösségére épültek. Mindenképpen közzé kell tenni, hogy még szorosabbra fűzzük testvéri barátságunkat a demokrácia és a szocializmus táborának valamennyi országával. Meggyőződésem, — mondotta Rónai Sándor — hogy az Önök magyarországi látogatása is ezt a célt szolgálja. Fontos, közös feladatokat kell megoldanunk. A genfi határozatok — folytatta Rónai Sándor — új szakaszt nyitottak az államok közötti kapcsolatok megújításában a békés együttélés és a kölcsönös bizalom alapján. Lényeges előfeltétele ez a hidegháború megszüntetésének és a tartós béke megvalósításának. Még vannak azonban olyan erők, amelyek továbbra is szítják a hidegháborút. Ennek tudatában fokozottan kell harcolnunk a békéért, mert csak a népek töretlen bekapcsolása és a közvélemény ereje kényszerítheti visszavonulásra a háborús útszítók és biztosítók a megvalósítását azoknak az egyezményeknek és határozatoknak, amelyek a népek akaratát juttatják kifejezésre. A népek pedig tartós békét, békés együttélést és biztonságot akarnak.”

Gheorghe Vidrascu, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének tagja, a parlament küldöttség vezetője, főleg azokról a benvonásokról beszélt, amelyeket a küldöttség tagjai Szilvágyvárosban, különböző nagytelkekben, mezőgazdasági termelési vállalkozásokban, állami gazdaságokban és a híres badacsonyi szőlőbirtok látogatásai alkalmával szereztek.

Gheorghe Vidrascu kiemelte a két ország közti kölcsönös segítségét, amelynek eredménye minden téren megmutatkozik. „A szilvágyvárosi munkások például — mondotta — szándékukkal a retortákat küldenek a Román Népköztársaságba, a badacsonyi szőlőművelők pedig Romániában gyártott tölgyfa-hordókat használnak. Mindenütt, ahol csak jártunk, — folytatta Vidrascu — láttuk, hogy a magyar munkások minden erejüket a békés alkotómunka szolgálatába állítják.

Meggyőződünk arról, — mondotta a befejező Gheorghe Vidrascu — hogy mennyire hasznosak és szükségesek ezek a látogatások, mert lehetőséget adnak arra, hogy kölcsönösen megismerjük országaink nagy eredményeit és tovább mélyítsük a népeinket összefűző barátságot.”

Hazaszállították a repülőszerecséltenséget áldozatul esett norvég nők hamvait

OSLO. (Agerpres). A TASZS jelenti:

Augusztus 11-én érkezett az oszlo Fernebo repülőtérre az a szovjet repülőgép, amely elhozta a Szovjetunióban történt repülőszerecséltenséget alkalmával tragikus halált halt norvég nők földi maradványait tartalmazó urnákat. Az urnákat N. M. Parfenova, a szovjet nők antiaszista bizottsága elnökségének tagja és E. G. Hahalina, a leningrádi tartományi végrehajtó bizottság alelnöke, valamint Dahl, Norvégia moszkvai nagykövetségének titkára kíséretében szállították haza. A repülőgép megjelentek: Lange, Norvégia ideiglenes miniszterelnöke és külügyminiszter; Bjerkholt miniszter; Braadland, Norvégia moszkvai nagy-

követe, a nőszervezetek képviselői, az elhunytak hozzátartozói és számos oszlo lakos, akik eljöttek, hogy leróják kegyelmeiket a végetes baleset áldozatait iránt. A repülőgép volt a Szovjetunió oszlo nagykövetségének tagjai is, élükön N. I. Moljokov ideiglenes ügyvivővel.

Az elhunytak földi maradványait tartalmazó urnákat az órági Akershus-palotában helyezték el, ahol 18 óráig gyászgyűlést tartottak. A gyászgyűlésen beszédet mondott N. I. Moljokov, a Szovjetunió oszlo ideiglenes ügyvivője, N. M. Parfenova, a szovjet nők antiaszista bizottsága elnökségének tagja, valamint Lange, Norvégia ideiglenes miniszterelnöke és külügyminiszter.

A kínai-amerikai tárgyalások

GENF. (Agerpres). — A TASZS jelenti:

A Kínai Népköztársaság és az Amerikai Egyesült Államok nagykövetei augusztus 13-án rendes plenáris ülést tartottak. Az ülés után az alábbi közleményt adták ki:

„Az Amerikai Egyesült Államok és a Kínai Népköztársaság nagykövetei

ma tartották Genfben hatodik ülésüket. Az ülésen folytatják a tárgyalásokat az első napirendi pontjának megvitatásáért (a két fél polgári személyeinek hazatelepítése ügyében).

A nagykövetek elhatározták, hogy a következő ülést augusztus 16-án délelőtt 10 órai kezdettel tartják.

A borosjenői nőbizottsági tagok munkájáról

A borosjenői nőbizottság a nyári mezőgazdasági kampány időszakában élénk tevékenységet fejtett ki a szérűn.

Crisan Mariuta községi képviselő Vidorov Katalin és Keresztési Julianna nőbizottsági tagokkal gondosan ellenőrizte a szérűket, hogy tűzbiztonsági és egészségvédelmi szempontból megfeleljenek a követelményeknek.

Aljordan Elisabeta néptanács képviselő szervezte meg a szérűn dolgozó szórakoztatására szolgáló műsoros előadásokat. A déli pihenő alatt jól esett a dolgozóknak, hogy iskolás és óvodás gyermekek keresték fel és énekeltek, szavalaikkal gyönyörködtették őket.

Az 1. számú cséplőgépénél, ugyancsak a kollektív gazdaság szérűjén, mintegy 50-60 fős csoport gyűlt össze, hogy a gyermekek elő-

adásában gyönyörködjen. Sok tapasztalt Bonta Doina 7 éves kislány szavalaikkal, Triff Erzsike terfás monddokáikkal és Diana Cojocaru énekezzékkel.

A mezőgazdasági társulás cséplőgépénél Crisan Mariuta képviselő tartott felolvasást „A Bredjuk-módszer alkalmazása a gabonafélék cséplésénél” címmel. E szakközi írás iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel a következő alkalommal Ion Marcu: „Hogyan értelmezhetjük a gazdaság és a szérű közötti kapcsolatot” című brosúráját dolgozta fel. Azonban nemcsak Borosjenő, hanem Borosjenőrájon többi községében is dolgoztak a nőbizottsági tagok.

Butariu Vasile, Draut község kollektív gazdaságában első lett a mezőgazdasági munkában és Jiva Rozalia hasonlóképpen élre tört a

nőbizottsági munkában. Marketa Angelika Szőlős községben, Keserő Ilonka Bél községben lelkesen mozgósították az asszonyokat, hogy teljes erővel vegyenek részt a termés idejében történő betakarításban. Apateu község asszonyai a nőbizottság irányításával tenyészítették a legjobb baromfit. Akad nem egy olyan háziasszony, aki 400 darab baromfit nevelt és nagyrésztük a szövetkezet után értékesíti.

Borosjenőrájonban a hazafias versenyek vörös zászlaját Borosjenő szerezte meg. A község disztábláján Kiss Gizella, Munteanu Ilca, Zaco Maria nevet olvashatjuk. Nevük mellett vonat, vagy repülőgép jelzi, hogyan értékelt munkájuk teljesítését. Csigaforatra ültették Kapuss Irént, Baba Mariát és Bondor Florit, akik elmaradtak a kampányban.

Fordítsanak nagyobb gondot a felvásárlási terv teljesítésére

Dolgozó népünk életszínvonalának további emelése jórészt a mezőgazdasági termés növelésétől függ. A bőséges termésért folytatott munkában felelősségteljes feladat hárul a fogyasztási szövetkezetekre is. A fogyasztási szövetkezeteknek már azért is tevékenyen kell részt venniük ebben a küzdelemben, mert ha több a mezőgazdasági termény, nagyobb lehetőség nyílik felvásárlási tervük teljesítésére, amellyel hozzájárulnak a város és falu közötti árucseréforralom kiszélesítéséhez.

A tavaszi és a nyári kampány idején a kisperegi fogyasztási szövetkezet sikeresen támogatta a körzetéhez tartozó kollektív gazdaságokat, mezőgazdasági társulásokat és az egyéni gazdaságok dolgozó parasztjait. Növényápolás idején kapákkal, vegyszerekkel, az aratás idején kaszákkal, sarlókkal, a tarlóhántás idején pedig ekevasakkal és ezenkívül csereszkátrészekkel, valamint ráfussakkal, vasvillákkal és más mezőgazdasági felszereléssel látta el a falvak dolgozó parasztjait. Nagy mennyiségben került sor a különböző lábbelik, élelmiszercikkre, vásznak eladására is. Mindezek arra engednek következtetni, hogy a szövetkezet vezetőtanácsa és annak elnöke, Onodi Sándor elvtárs, igyekezett kielégítő mennyiségű ipari cikket bocsátani a vásárlók rendelkezésére. Az elmúlt hónapban az eladási terv teljesítésében lemaradás mutatkozott. A szövetkezet elnöke és könyvelője, Gonda József elvtárs kezdeményezésére az alkalmazottakkal gyűlést szerveztek, hogy megvitassák a lemaradás okait. Ezen a gyűlésen az alkalmazottak részéről kötelezettségvállalások és versenyfelhívások hangzottak el. Az eladási terv teljesítése céljából Berecz Bálint, a nagyperegi üzlet vezetője versenyre hívta ki Jäger Gézát, a kisperegi üzlet vezetőjét. A versenypontok között szerepel, hogy az eladási tervet augusztus 23-tiszteletére 5 százalékkal teljesítsük. A

nak érdekében, hogy ezt meg is tudják valósítani, átrendezik a kirakatoikat, fokozzák a tisztaságot és megjavítják a kiszolgálást. Ugyanakkor tapasztalatcserét folytatnak egymás között, kicserélik azokat az árukat, amelyek egyik üzletben nem kelnek el, a másikban pedig keresettek. Ezenkívül nagyobb figyelmet fordítanak a vásárlók igényeire. Az ipari cikkek eladása körül kezdeményszerű dícsért illeti a szövetkezet vezetőtanácsát. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy a felvásárlási terv teljesítésénél jelentős lemaradás mutatkozik és a helyzet megjavításáért semmit sem tettek, akkor a végrehajtó bizottság munkáját még távolról sem tekinthetjük kielégítőnek. Juliusban ugyanis a felvásárlási tervet mindössze 1,2 százalékkal teljesítették.

A felvásárlási terv teljesítése téren észlelhető lemaradásnak súlyos okai vannak. A szövetkezet végrehajtó bizottsága gyűlésein már hosszabb idő óta nem foglalkoztak behatóbban a felvásárlási terv teljesítésével és így nem is vizsgálhatták ki, hogy mi az oka a lemaradásnak. Pedig nem lett volna olyan nehéz feladat. Elsősorban is a vezetőtanács munkájában állapíthatók volna meg a hibák. A vezetőtanács egyes tagjai ugyanis nem tudják, hogy a fogyasztási szövetkezet bevonja a dolgozó parasztokat a város és a falu közötti árucseréforralom lebonyolításába. Ezért nem is tekintik olyan szervezetnek, amely politikai felvilágosító munkával mozgósítsa a termelőket arra, hogy a szövetkezet után értékesítsék terményfeleslegeiket.

A szövetkezet vezetőtanácsa az utóbbi időben teljes egészében elhanyagolta a politikai felvilágosító munka irányítását. Több, mint két hónapja, hogy az alkalmazottakból nem szerveztek agitációs csoportokat, amelyek felvilágosító munkát végeztek volna a termelőket a város és falu közötti árucseréfor-

galom kiszélesítésének szükségességéről. Az említett hibákért elsősorban is Onodi Sándor elvtárs és Ribovics Mihály alelnökök terhelik a felelősséget. Onodi elvtársat, mint elnököt és mint a pártalapszervezet titkárait is, mert nem tartotta szem előtt, hogy a városi munkásoknak az ipari terményekért mezőgazdasági terményekre van szükségük. Eppen az a hiba, hogy az elnök és a vezetőtanács többi tagjai elhanyagolták ezt a nagyfontosságú feladatot és így lemaradtak a felvásárlási terv teljesítésével.

A jelenlegi időszak a legalkalmasabb a felvásárlási terv teljesítésére. A falvak dolgozó parasztjai most egész évi munkájuk betakarítását végzik. Kisperegen is éppen úgy, mint a többi községben, megkezdődött a cséplés. Néhány nap alatt a község termelői közel husz vagon búzát és árpat csépltek ki, a szövetkezet azonban a husz vagon búzából és árpatból alig száz kilót vásárolt fel. A szövetkezet vezetőtanácsának a jövőben gyökeresen meg kell változtatnia magatartását és arra kell törekednie, hogy a termelők — miután eleget tettek állam iránti kötelezettségeiknek s felrelelték vetőmag- és kenyérszükségletüket — a terményfelesleget ne csak a szabadpiacon, hanem a szövetkezet után értékesítsék. Ezt azonban csak úgy tudják megvalósítani, ha a szövetkezet vezetőtanácsa, a pártalapszervezet segítségével, már a cséplésnél széleskörű politikai felvilágosító munkát végez a dolgozó parasztok között. Az üzletekben, a raktházakban található cseréforralom vigyék a szérűre, hogy a dolgozó parasztok már előre meg tudják, milyen ipari cikkek szolgálnak ki őket a szövetkezetben. Ha ezt teszik és az említett hibák felszámolására törekednek, akkor a cséplés idején behozhatják a felvásárlási tervben a múlt hónapban mutatkozó lemaradást.

A Német Demokratikus Köztársaság kormánynyilatkozata

BERLIN. (Agerpres). — Az ADN hírügynökség jelenti:

A Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarájának augusztus 12-i ülésén Otto Grotewohl miniszterelnök kormánynyilatkozatot olvasott fel.

A nyilatkozat bevezető részében Otto Grotewohl kidomborította a négy kormányfő genfi értekezletének jelentőségét, majd egyebek között a következőket mondta:

A genfi értekezlet világosan megmutatta, hogy a népek főképp a kölcsönös megegyezésre, a biztonságra és a békére, immár kezdésnek megvalósulni. Megmutatta, hogy a kormányok és diplomaták immár nem hagyhatják figyelmen kívül a népek akaratát. A genfi értekezlet hozzájárult a nemzetközi feszültség enyhítéséhez és megteremtette a nagyhatalmak között a szükséges bizalmat a nyitottságuk alapját. A kormányfők értekezlete fordulatot jelent a Szovjetunió, az USA, Nagy-Britannia és Franciaország kapcsolataiban.

Természetesen nézeteltérések is felmerültek Genfben. Senkinek várt, hogy ez az értekezlet nézeteltérések nélkül menjen végbe, vagy hogy kiküszöbölje az összes nézeteltéréseket. Az értekezlet sorsát azonban nem a felmerült és még fennálló nézeteltérések döntötték el, hanem az, hogy ismét beigazolt: teljesen lehetséges a sikeres tárgyalások a nagyhatalmak között. Világosan bizonyított az az irányelv, amelyeket a négy hatalom kormányfői a külügyminisztereknek adtak. Ezek az irányelvek konkrét módon bizonyították, hogy a nemzetközi feszültség enyhítésére, a nemzetközi kérdések tárgyalásakor utján való megoldására irányuló következetes szovjet békepolitika egyre nagyobb sikert arat. Bizonyították, hogy eleve kudarcra van ítélve a Szovjetunióra gyakorolt bármely nyomás, hogy az úgynevezett „erópolitika” céltalan.

Amint a genfi értekezlet megmutatta, az „erópolitika” nem vezetett pozitív eredményekre s nem alkalmas eszköz a nemzetközi kérdések megoldására, így a német kérdés

megoldására sem. Ez a világos következtetés igen nagy jelentőségű a német nép szempontjából, minthogy Adenauer egész politikáját éppen az „erópolitika” próbálja felépíteni s még mindig arról akarja meggyőzni Nyugat-Németországot lakosságát, hogy a német nép létfontosságú kérdései megoldhatók a csödbe jutott „erópolitika” alapján.

Grotewohl ezután hosszasan elemezte Németország újraegyesítésének és az európai biztonsághoz vezető útját. Rámutatott azokra a veszélyekre, amelyeket a párisi egyezmény ratifikálása az európai biztonságra nézve jelent és hogy Nyugat-Németországnak az északatlanti paktumhoz való csatlakozása kizárja Németország egyesítésének lehetőségét. Grotewohl megállapította, hogy mindez Adenauer műve.

Miután Grotewohl említette a Szovjetunió erőszakszítási, amely az egész német nép célkitűzésének támogatásában kifejtett, így határozta meg azokat a legsürgősebb teendőket, amelyeket Németország két részének közölsége érdekében sürgősen meg kell valósítani:

1. A két országrész közötti feszültség fokozatos csökkentése a Németország határain belül folyó úgynevezett „hidegháború” megszüntetése és a két német állam kapcsolataiban való kedvező légkör kialakítása érdekében.

2. A gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítése a két német állam között. E kapcsolatok kiszélesítése egyáltalán hozzájárulna az ország közgazdasági életének megújításához, megkönnyítené a termelési kapacitások jobb kihasználását, szélesbbsé alapokra helyezné a lakosság munkaelejét hasznosítását, fokozná az áruforgalmat és a német nép jólétének általános növekedését eredményezné.

3. A két német állam közötti mindennemű kulturális kapcsolatok fejlesztésének támogatása, mint fontos hozzájárulás a két állam közölségének ügyéhez. A Német Demokratikus Köztársaság kormányának véleménye szerint nem forog fenn semmi

lyen ok, amely akadályozhatná a tudományos és kulturális kiutakozásokat, sportkiutakozásokat kölcsönös látogatásokat, valamint a művészet, a tudomány és a sport minden ágára vonatkozó kölcsönös tájékoztatást.

4. A két német állam közti közlekedés feltételeinek megjavítása a lakosság számára és az a közlekedéshez szükséges előfeltételek megteremtése.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányát az a törekvés hatja át — mondotta a továbbiakban Grotewohl —, hogy létrejöjjen az egyezges, békés, kölcsönös tájékoztatás Németország. Ezért mindenkor kész tárgyalásokat folytatni Nyugat-Németország illetékes személyiségeivel a problémák megoldása, vagy egyéb javaslatok megvitatása érdekében. A két német állam — a Demokratikus és a Szövetségi Köztársaság — közölsége és együttműködése a jelenleg fennálló reális feltételek között, az egyedüli lehetséges út ahhoz, hogy megteremtőik az újraegyesítéshez szükséges belpolitikai feltételeket.

A Német Demokratikus Köztársaság kormány — mondotta végül a miniszterelnök — mindent elkövet, hogy hozzájáruljon a külügyminiszterek genfi értekezletének sikeréhez. Céltudatosan tartja olyan össznémet álláspontra kidolgozását, amelyet Kelet és Nyugat-Németország képviselői együttesen terjesztenek a genfi értekezlet elé.

Abban az esetben, ha a bonni kormány továbbra is kitart nemzetiellenes álláspontja mellett, a Német DK kormány kész arra, hogy a genfi értekezleten függetlenül képviselje a német nép érdekeit. A német nép bizonyos lehet afelől, hogy a Német Demokratikus Köztársaság továbbra is tántoríthatatlanul a nemzet ügyének érdekében fog cselekedni. A genfi értekezlet kijelölte a német nép létfontosságú kérdéseinek megoldása felé vezető utat s örösi lehetőségeket nyújtott a német népek. Ennek megfelelően kell tehát cselekednünk az európai biztonsághoz, ha az európai békés újraegyesítés érdekében, a béke érdekében.

Nyugati lapok a TASZSZ-közléményről

LONDON

A Szovjetunió fegyveres erői állományának 640.000 fővel való csökkentéséről szóló szovjet kormányhatározat híre, illetve az erre vonatkozó TASZSZ-közlémény a késő éjszakai órákban érkezett meg Londonba s így a reggeli londoni és vidéki lapok még nem tudták közölni a híradást.

A később megjelenő összes fővárosi lapok kivételével jelentőségi eseménynek tekintik a TASZSZ-közléményt. Ezek a lapok első oldalán, nagybetűs címmel közölték a hírt. A „Daily Mirror” például a következő címet adta: a híradásnak Ejjel 1 órakor hírt kaptunk Oroszországból: „Csökkentjük csapataink állományát.” A lap hangsúlyozza, hogy „a Kelet és Nyugat közti békefront” rendezetes eseménye Kelet-ujabb baráti gesztusa a genfi értekezlet után.

A lapok kiemelik a TASZSZ-közléményből azt a részt, amely rámutat arra, hogy a szovjet kormány határozatának célja a nemzetközi feszültség további enyhítése s az államok közötti bizalom megteremtése.

A legtöbb angol újság emlékezteti olvasóit a szovjet kormány más, előző ilyen lépéseire. Különböző pedig a szovjet kormány május 10-i javaslatára, amelyet az ENSZ leszerelési albizottságában terjesztett elő.

NEWYORK

Az United Press washingtoni tudósítójának jelentése szerint a külügyminisztériumban kijelentették, hogy nem fogják hivatalosan kommentálni a TASZSZ-ügynökség közleményét a szovjet kormány ama határozatával kapcsolatban, hogy 1955 december 15-ig 640.000 emberrel csökkentik a Szovjetunió fegyveres erőinek állományát.

A lapudósítói azt írja, hogy a hivatalos személyiségek többsége a szovjet haderők állományának csökkentésére vonatkozó közleményt biztatlannak tekinti és „jó előjelnek tartja a nemzetközi leszerelési szempontjából.”

Ugyanezek a személyek azonban azt ajánlják, hogy nem szabad „túl nagy fontosságot” tulajdonítani az erre az intézkedésre vonatkozó híreknek.

PARIS

Néhány párisi reggeli lap minden megjegyzés nélkül, rövid híradásban ismerteti a szovjet kormány az azt az elhatározását, hogy ez év december 15-ig 640.000 emberrel csökkentik a Szovjetunió fegyveres erőinek létszámát.

A „L'Humanité” utolsó kiadása a TASZSZ-közléményt az első oldalán az alábbi címmel közli: „A Szovjetunió elhatározta, hogy december 15-ig 640.000 emberrel csökkentik fegyveres erőit.”

Meghalt Thomas Mann

ZÜRICH. (Agerpres.)

Augusztus 12-én egy zürichi szanatóriumban elhunyt Thomas Mann, a világhírű német író, Heinrich Mann író fiére, számos regény, novella, irodalomkritikai és esztétikai, valamint politikai tanulmány szerzője.

Thomas Mann 1875-ben, Lübeckben született. Irodalmi és közgazdasági tanulmányait szülővárosában egyetemén végezte. Írói fejlődésének időszakait egybeesik a kapitalizmusnak az imperializmusba való átváltozása korszakával, Németország történelmi fejlődésének reakciós és agresszív időszakával. Thomas Mann — korunk egyik legkimagaslóbb realista írója — műveiben éles szemmel figyelte a kapitalizmus elrothadását és a monopolkapitalizmus kialakulását.

Már első szépirodalmi és publicisztikai alkotásaiban hitelesen szemlélte ezt a folyamatot. Egyik legkiválóbb műveiben, az 1901-ben megjelent „Buddenbrook ház” című regényében, egy család élettörténetén keresztül ábrázolta a patriarkális burzsoázia hanyatlását és az imperialista burzsoázia feltörekvését. Thomas Mann az első világháborút megelőző években és a világháború alatt megjelent műveiben nyíltan kifejezte gyűlöletét az imperialista burzsoáziával szemben, de ugyanakkor eszményítette a kapitalizmus kifejlődése előtti német polgárságot.

Az 1917. évi Nagy Októberi Szocialista Forradalom, valamint az 1918-as németországi forradalom nagy hatással volt Thomas Mann eszméi fejlődésére. Nyíltan állást foglalt a német reakció és nacionalista militarizmus ellen.

Az 1924-ben megjelent „Varázshegyi” című regényében Thomas Mann a polgári társadalom rothadását ecsetelte. Egy egyszerű és becsületese német lelkeben a demokratikus és a reakciós eszmék között

duló harc formájában rajzolja meg Mann a burzsoázia értelmiség ideológiai válságát a fasisztus megelőző időszakban.

A Hitler uralomra jutását megelőző időben megjelent irodalmi és közírói alkotásaiban Thomas Mann, mint a demokratikus szabadságjogokért harcoló és a kulturális értékekért védelmező hazafi áll előtűnt. Ebben az időszakban jelent meg „Mario és a varázsló” című novellája, amelyben állást foglalt a fasisztus ellen. A hitlerista diktatúra és a második világháború idején Thomas Mann önkéntes száműzetésbe ment. Svájcban és az USA-ban élt. Hábozás nélkül csatlakozott az antifasiszta mozgalomhoz. Cikkeiben és rádióbeszédeiben nem egy ízben jelentette ki, hogy a fasisztus csak valamennyi demokratikus erő összefogásával lehet széttörsz. Ebből az időből származó irodalmi alkotásaiban — „Jozsef és fiverei” című regényciklusában és „Lotte Weimarban” című regényében — tovább folytatta a harcot a fajelmélet, a fasisztus és az obszkurantizmus ellen.

A második világháború után Thomas Mann mint író és mint publicista kitartóan küzdött Németországnak egy újabb háborúba való bevonása ellen. Noha egyetlen politikai pártnak sem volt tagja, élete végéig harcolt az új háborúra uszító politika ellen, a béke védelméért s a népek közötti barátságért. Nemrég felszólalt Amszterdamban, állást foglalt a háborúra uszító politika ellen és az atomfegyver eltiltásáért.

Thomas Mann a német kultúra kiváló képviselője volt, humanista író, akinek érdemeit Nobel-díjjal és Goethe-díjjal jutalmazták. Thomas Mann értékes művekkel gazdagította a világirodalmat.

Thomas Mann temetése ma délután megy végbe Svájcban.

A hét filmje

„DOZSA GYÖRGY” mozi: augusztus 19-ig: Végletlen láthatár. Előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: augusztus 17-ig: Altura. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAC JANOS” mozi: augusztus 18-ig: Kiskrajcar. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: augusztus 21-ig: Ma este minden véget ér. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDOK” mozi: Képes román híradó. — Hírek a Szovjetunióból. — Dzsawaharlal Nehru indiai miniszterelnök megérkezése Moszkvába. — A műkorcsolyázó Európa bajnokság.

— Odülés kettesben. Előadások: 3 óráról folytatolagosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáti): augusztus 17-ig: Szivárvány. Előadások: hétköznap 7 órakor, vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKI” mozi (Miklós): augusztus 17-ig: A boszorkány. Előadások: 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radnai): augusztus 17-ig: A tizenhárom.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): augusztus 17-ig: Hajóroncs a láthatáron.

„7 NOEMBRIE” mozi (Nagy-szentháromság): augusztus 17-ig: Bajnokaink.

PILLANTÁS A JÖVŐBE:

A rakéta felrepül a Holdba

A világűr-repülés problémája, amely fél évszázaddal ezelőtt vált tudományos kérdéssé, ma már mint gyakorlati tudományos-mérnöki feladat a megoldás útján halad. Ezen a téren a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok és más országok tudósai és mérnökei komoly munkálatokat folytatnak.

A tudományos emberi gondolkodás fáradhatatlanul dolgozik a világűr-repülés kérdésének megoldásán. Még nem is olyan régen úgy képzelték el a jövő világűr-repülését, hogy a rakéta legmentesebb zárható fűlkékben tartózkodó emberekkel repül. Am az embernek a világűrbe vezető útja és a legközelebbi bolygókra vezető útja előtt még sok akadály áll.

De nem lehet-e vajon az első időkben emberek nélkül kilőni a világűrbe egy rakétát?

Az alábbi cikk ezzel a kérdéssel foglalkozik.

A bolygók közötti térségbe és a Holdra való repülés véleményünk szerint a legközelebbi öt-tíz év alatt megvalósulhat. Megvalósíthatósága szilárd tudományos alapokon nyugszik. Ennek leggyorsabb útját a technika legfőbb ága, a rádióval történő távirányítás nyitja meg előttünk.

Milyen újdonságot hoz a rádió-távirányítás?

A világűr-repülésbe? Mindenekelőtt lehetővé teszi, hogy az első repülések alkalmából a világűrbe és a legközelebbi bolygókra emberek nélkül küldjünk rakétákat. Így nem kell megvárunk annak a kérdésnek végleges megoldását: milyenek az ember életfunkciói a számára új körülmények között. A rakéta elindítását, repülését, mozgását, leszállását a Földön a rakéta felületén levő rádió-távirányító apparátus valósítja meg és ellenőrzi. A tudósok számára szükséges adatokat önműködő műszerek és berendezések közvetítik majd rádió útján.

A rádió útján kormányozható rakéták készítése már a sugárhajtásu

*) Megjelent a Literaturnaja Gazeta-ban.

laboratóriumok segítségével tanulmányozni lehet azt is: hogyan viselkednek a világűrben a különböző anyagok és kísérleti állatok. Ilyenformán

a Föld utításaiá váló mikros laboratóriumok létesítése

az első és szükséges szakasz a világűrrepülés gyakorlati megoldása szempontjából.

Az embernek a Holdba vezető első világűr-repülését meg kell előznie a rádióirányításu, automatikus rakéták repüléseinek. Mielőtt elindulna a Holdba, az embernek tisztázni kell, mivel találkozik, amikor egy olyan világba utazik, amelyhez egyáltalán nem alkalmazkodhatott.

Vajon hogyan történik majd ez?

A Földről irányított rakéta a Holdon láncolatokhoz mozog, kisebb tankra emlékeztető laboratóriumot tesz le. Ezt a kis tankot szintén rádióval irányítják majd a Földről. A Holdnak ezt az első kutatóját önműködő műszerekkel látják el, amelyek adatait eljuttatják a Földön tartózkodó tudósokhoz. Ezenkívül a kis tankon egy rádióval irányítható rudon televíziós adóközpontot állítanak fel. A televíziós adóközpont segítségével a tudósok lépésről lépésre megismerhetik a Hold felületét, a Hold fölé buroló égboltozatot a rajta látható földkoronggal (és mindent a Földön le is fényképezhetik), meghatározhatják a kis tank közlekedése szempontjából a legveszélyesebb utat. A Holdról való televíziós adások bizonyos mértékig hasonlóak lesznek a stúdióinál történő szokásos televíziós adásokhoz. Ezeket a képeket a rádióközvetítés majd televíziós készülékük kénsikán. A szokásos televíziós adások rövid körzetének ugyanis, min: ismeretes, az a magyarázata, hogy az ultrarövid

rádióhullámok egyenes irányban terjednek és nem követik a Föld gömbfelületét. A Holdról azonban technikaiilag teljesen lehetséges a televíziós adások vétele.

Mindez bár sajátos, de teljesen reális mérnöki feladatot jelent. Csaknem néhány különleges berendezésre van szükség, amelyek közül több már el is készült.

Ennek a tank-elgondolásnak egyik legfontosabb előnye az, hogy rendkívül egyszerűvé válik a rakéták megépítése

A kis tank számára nincsen szükség olyan különleges feltételekre, amelyek nélkül emberek nem repülhetnek a világűrbe. A kis tank és berendezése nagyobb sebességgel, nagyobb hőmérsékleti és légnyomásbeli ingadozásokat képes kiállni, mint az ember. Nincs szükség olyan eszközök készítésére, amelyek megvédik a rakétát és a kis tankot a meteoritoktól. Végül, a kis tankot és a rakétát egyaránt a Holdon lehet hagyni, nem kell visszahozni a Földre és így a rakéta-repülés utvonala felére csökken. Ilyenformán meg van a reális lehetőség arra is, hogy a rakéta felületén felhalmozandó termékekkel fűtőanyag mennyiségét is csökkenteni lehet.

A szakmák száraz nyelvére lefordítva, mindez azt jelenti, hogy egy ilyen laboratóriumnak a Holdra való eljuttatásához egy néhány száz tonna kezdő súlyú összetett rakétára van szükség. Ezzel szemben egy olyan rakéta hasonló repüléséhez, és a földre való visszatéréséhez, amelyben három ember foglal helyet, több millió tonna súlyú rakétára van szükség.

A rádió-távirányítás alkalmazását a világűr-repülésben lényegesen megkönnyíti a jövőben

az atomenergia felhasználása is

Csak hogy irányíthatjuk-e rádióval a rakétát, miközben a Holdra repül? A tudomány legújabb adatai alapján igenlően válaszolhatunk erre a kérdésre. A világűrben az ismert optikai „ablakon” kívül nemrég az atmoszférában, az ultrarövid hullámok sávjában, „rádióablakon” is találtak és a csillagászok már fel is használták.

Uj tudományág keletkezett: a rádiócsillagászat. Megtörtént a Hold rádiólokációja: a rádióimpulzus eljutott a Holdra, visszaverődött, és a Földön újból felfogták. Ezt az „ablakot” felhasználva a világűr-rakétákat is irányíthatjuk rádió segítségével.

Az irányításhoz a rakéta repülésének pontosan kiszámított röppályáját és grafikonját teszik egy különleges elektronikus számológép működésének alapjává. Startolás után a rakéta útját több rádiólokációs állomás kíséri figyelemmel oly módon, hogy ezek az állomások automatikusan követik a rakéta útját. Ezek a rakéta felületén elhelyezett készülékek együttműködve a legnagyobb pontos sággal meghatározzák a rakéta útjának koordinátáit. Az adatok eljutnak az elektronikus számoló műszerbe, amely a rakéta eltérése esetén kiszámítja a kijavításhoz szükséges és rádió útján továbbítandó rendelkezéseket. A rakéta felületén levő irányítószervezet ezeket az utasításokat felfogva, rákényszeríti a rakétát, hogy a repülés kiszámított röppályáját és grafikonját kövesse, beleértve a Holdon való leszállást is. Szükség esetén a rakéta repülését közbeeső üzemanyag-pótlás segítségével is meg lehet oldani. Ez automatikusan működik, szintén rádióval irányított üzemanyag-utánpótlást szállító rakéták segítségével történik majd.

Ha majd a rakéta a kis tankkal együtt leszáll a Holdra, és megszerzzük a mindezen kiterjedő adatokat, akkor várható, hogy

az ember is elrepüljön

a Holdra

és ott állandóan működő tudományos állomást létesítsen. A kis tankon elhelyezett laboratórium segítségével a Holdon ki lehet majd választani az embereket szállító rakéta leszállási helyét, valamint a tudományos állomás kiépítésére legalkalmasabb helyet. Ugyanilyen rádió-távirányításu rakéták odaszállítják majd a tudományos állomás tevékenységéhez szükséges dolgokat: üzemanyagot az állomás szükségleteire és a rakétának emberrel együtt a Földre való visszatéréséhez, különleges és tudományos felszereléseket, vízkészletet, levegőt és élelmiszer-készleteket — szóval mindent, beleértve összerakható, légmentesen zárt kis házakat is, világítással és fűtéssel. A rakéták a kis tanklaboratórium rádióállomásának jelzésére alapján szállnak majd le a kiválasztott helyen, így a laboratórium egyáltalán az eligazító szerepét is játssza majd.

Miután minden szükségeset előkészítettek, az egyik rakéta a Holdra viszi majd a tudományos állomás személyzetét. A személyzet felváltása ugyanilyen rendszer alapján történik.

A Föld legközelebbi utításának, a Holdnak „feldolgozása” rádió útján irányított rakéták és kis tank-laboratóriumok segítségével, már nem útközi elvi nehézségekbe sem a reaktív technika, sem a rádió-távirányítás technika szempontjából. Ezért a legközelebbi 5–10 év folyamán meghódíthatjuk a Holdat. A Hold meghódítása után az ember felkészül majd a Naprendszer más bolygóra: a Marsra, a Vénuszra — vezető repülésekre. A világűrbe vezető utat automatikus, rádióval irányított rakéták nyitják meg az ember előtt.

J. Hlebcevic, a Központi Szovjet Aeroklubi világűrrepülési szakosztálya rádió-távirányítási tudományos-technikai bizottságának elnöke